

EAPC - Novetats en matèria de Seguretat Social

Reforma del treball autònom (II): mesures que entraran en vigor el 2018

17-11-2017

Com ja hem vist, una part de les reformes introduïdes per la [Llei 6/2017](#), de 24 d'octubre, de reformes urgents del treball autònom, ja estan en vigor des del dia 26 d'octubre de 2017. Hi ha, però, altres reformes que entraran en vigor el proper any 2018. Són les següents:

Nou règim de recàrrecs per ingress fora de termini

Es modifica l'[article 30 del TRLGSS](#) per establir que, a partir de l'1 de gener de 2018, quan els subjectes responsables del pagament hagin complert dins de termini les obligacions que estableixen els apartats 1 i 2 de l'article 29 de la llei, s'ha d'aplicar un recàrrec del 10 per cent del deute, si s'abonen les quotes degudes dins el primer mes natural següent al del venciment del termini per ingressar-les, i un recàrrec del 20 per cent del deute, si s'abonen les quotes degudes a partir del segon mes natural següent al del venciment del termini per ingressar-les. Fins ara, hi havia un únic recàrrec del 20 per cent en tot cas.

Extensió de la quota reduïda per als autònoms que emprenguin o reprenguin una activitat per compte propi

Es modifica l'article 31 de la [Llei 20/2007](#), d'11 de juliol, per ampliar a partir de l'1 de gener de 2018 a 24 mesos l'anomenada *tarifa plana* de cotització d'autònoms que causin alta inicial o que no hagin estat en situació d'alta en els dos anys immediatament anteriors -tres si ja van gaudir amb anterioritat d'aquest benefici- a comptar de la data d'efectes de l'alta, en el règim especial de la Seguretat Social dels treballadors per compte propi o autònoms. Fins ara, aquesta tarifa plana tenia una durada de 18 mesos i el temps exigít sense alta per accedir-hi era de cinc anys en tot cas. La quantia d'aquesta tarifa plana és la següent:

- Durant els 12 primers mesos l'autònom ha d'ingressar una quota de 50 euros, excepte si va optar per una base superior a la mínima, en aquest cas la reducció és equivalent al 80 per cent sobre la quota de contingències comunes que resulti d'aplicar a la base mínima el tipus mínim de cotització vigent.

- Durant els 6 mesos següents, l'autònom s'ha d'aplicar una reducció equivalent al 50 per cent sobre la quota de contingències comunes que resulti d'aplicar a la base mínima el tipus mínim de cotització vigent.

- Durant els 3 mesos següents, l'autònom s'ha d'aplicar una reducció equivalent al 30 per cent sobre la quota de contingències comunes que resulti d'aplicar a la base mínima el tipus mínim de cotització vigent.

- Durant els 3 mesos següents, l'autònom s'ha d'aplicar una bonificació equivalent al 30 per cent sobre la quota de contingències comunes que resulti d'aplicar a la base mínima el tipus mínim de cotització vigent.

En el cas que el treballador autònom sigui menor de 30 anys, o menor de 35 anys en el cas de dones, i causi alta inicial o no hagués estat en situació d'alta en els dos anys immediatament anteriors -tres si ja van gaudir amb anterioritat d'aquest benefici- a comptar de la data d'efectes de l'alta, en el règim especial de la Seguretat Social dels treballadors per compte propi o autònoms, comporten, a més de les reduccions i bonificacions que hem vist anteriorment, una bonificació addicional equivalent al 30 per cent, sobre la quota per contingències comunes, en els 12 mesos següents a la finalització del període de bonificació establert anteriorment, i la quota a bonificar és la resultant d'aplicar a la base mínima de cotització que correspongui el tipus mínim de cotització vigent en cada moment, inclosa la incapacitat temporal. En aquest supòsit, la durada màxima de les reduccions i bonificacions és de 36 mesos.

Beneficis a la cotització per a persones amb discapacitat, víctimes de violència de gènere i víctimes de terrorisme que emprenguin o reprenguin una activitat per compte propi

L'article 32 de la [Llei 20/2007](#), d'11 de juliol, manté les reduccions i les bonificacions de la quota d'autònoms d'aquestes persones durant 60 mesos, de manera que els 12 primers es redueix a 50 euros -o l'equivalent al 80 per cent de la quota mínima en el cas que hagin optat per una base de cotització superior a la mínima- i en els 48 següents s'aplica una bonificació del 50 per cent, resultat d'aplicar a la base mínima de cotització que correspongui el tipus mínim de cotització vigent en cada moment, inclosa la incapacitat temporal. La novetat és que aquesta bonificació segueix sent aplicable a les altes inicials en el règim especial de treballadors autònoms, i a partir d'1 de gener de 2018 ho serà també als que no hagin estat en situació d'alta els dos anys -tres si ja van gaudir amb anterioritat d'aquest benefici- immediatament anteriors; fins ara, aquest període era en tot cas de cinc anys.

Mesures fiscals

Es modifica l'article 30.2 de la [Llei 35/2006](#), de 28 de novembre, incloent com a despesa deduïble per determinar el rendiment net en estimació directa a partir de l'1 de gener de 2018, en els casos en què el contribuent destini parcialment el seu habitatge habitual al desenvolupament de l'activitat econòmica, les despeses de subministraments d'aquest habitatge, com ara aigua, gas, electricitat, telefonia i Internet, en el percentatge resultant d'aplicar el 30 per cent a la proporció existent entre els metres quadrats de l'habitatge destinats a l'activitat respecte a la seva superfície total, llevat que es provi un percentatge superior o inferior.

També són despeses deduïbles a aquests efectes, a partir de l'1 de gener de 2018, les de manutenció del contribuïent mateix incorregudes en el desenvolupament de l'activitat econòmica, sempre que es produeixin en establiments de restauració i hostaleria i s'abonin utilitzant qualsevol mitjà electrònic de pagament, amb els límits quantitius establerts reglamentàriament per a les dietes i assignacions per a despeses normals de manutenció dels treballadors. Tals límits són regulats en l'article 9 del Reial decret 439/2007, de 30 de març.

Modificació dels efectes de les altes i les baixes en el règim especial de treballadors autònoms

Es modifiquen els articles 35, 46 i 48 del vigent [Reglament general sobre inscripció d'empreses i afiliació, altes, baixes i variacions de dades de treballadors en la Seguretat Social](#), per incloure una especialitat en els efectes en la cotització i en l'acció protectora de les altes i baixes produïdes en aquest règim especial. Fins ara, aquests efectes sempre eren referits, respectivament, al primer dia natural del mes en què es produïa l'alta o l'últim dia natural del mes en què es produïa la baixa.

Doncs bé, a partir de l'1 de gener de 2018, les tres primeres altes del treballador autònom que es produeixin dins de cada any natural tindran efectes des del dia mateix de l'alta, i serà procedent la cotització i, si escau, l'aplicació de bonificacions o reduccions de manera proporcional sobre el nombre de dies en alta en aquest mes. De la mateixa manera, les tres primeres baixes del treballador autònom en cada any natural tindran efectes a partir del dia mateix de la baixa, amb els mateixos efectes en la cotització que hem indicat per a les altes. A partir de la quarta alta o baixa es mantindrà la dinàmica anterior, és a dir, la dels efectes sobre el primer dia o últim dia del mes, respectivament. També s'aplicarà aquesta regla quan les altes o les baixes hagin estat promogudes d'ofici per la Tresoreria General de la Seguretat Social.

Canvi en el termini de l'alta dels treballadors autònoms

Es modifica la disposició transitòria segona del vigent [Reglament general sobre inscripció d'empreses i afiliació, altes, baixes i variacions de dades de treballadors en la Seguretat Social](#), i desapareix la referència, respecte del termini per sol·licitar l'alta en el règim especial de treballadors autònoms, dels 30 dies naturals següents a aquell en què hagi nascut aquesta obligació. Per tant, a partir del dia 1 de gener de 2018 en aquest règim especial és aplicable, amb caràcter general, el termini establert en l'article 32.3.1 d'aquest Reglament, que determina que les sol·licituds d'alta les han de presentar els subjectes obligats amb caràcter previ al començament de la prestació de serveis pel treballador, sense que en cap cas puguin ser-ho abans dels 60 dies naturals anteriors al que és establert per iniciar la prestació.

Canvis a la base de cotització dels treballadors autònoms

Fins ara, els treballadors autònoms podien canviar la base de cotització dues vegades cada any natural. S'introdueix un nou article 43.bis en el [Reglament general de cotització i liquidació d'altres drets de la Seguretat Social](#), de manera que a partir de l'1 de gener de 2018 el nombre de canvis s'eleva a quatre. El treballador autònom ha de sol·licitar-los a la Tresoreria General de la Seguretat Social, amb els efectes següents:

"-1 de abril, si la sol·licitud se formula entre el 1 de enero y el 31 de marzo.

-1 de julio, si la sol·licitud se formula entre el 1 de abril y el 30 de junio.

-1 de octubre, si la solicitud se formula entre el 1 de julio y el 30 de septiembre.

-1 de enero del año siguiente, si la solicitud se formula entre el 1 de octubre y el 31 de diciembre".

Adaptacions a la normativa sancionadora

Amb efectes d'1 de gener de 2018, s'adapta el contingut dels [articles 22.7 i 40.1 del TRLISOS](#) a les modificacions introduïdes en matèria d'afiliació i alta dels treballadors autònoms que hem vist anteriorment.

Base reguladora de les prestacions econòmiques per maternitat i paternitat dels treballadors per compte propi

Es modifica l'[article 318 del TRLGSS](#), de manera que, a partir de l'1 de març de 2018, les prestacions econòmiques per maternitat i per paternitat consistiran en un subsidi equivalent al 100 per cent d'una base reguladora la quantia diària de la qual és el resultat de dividir la suma de les bases de cotització acreditades a aquest règim especial durant els sis mesos immediatament anteriors al del fet causant entre 180. Fins llavors, la base reguladora seguirà sent la base de cotització del mes anterior al del fet causant.

Jorge Pérez Pérez

Doctor en dret. Delegat de la DE de la Inspecció de Treball i Seguretat Social. Professor UAB.
Director del Postgrau en Ocupació